

Ticaret Politikası Savunma Araçları

Damping ve Sübvansiyon Rehberi

İthalat Genel Müdürlüğü

Damping ve Sübvansiyon Dairesi

Ankara 2023

İçindekiler

1. KISIM : TİCARET POLİTİKASI SAVUNMA ARAÇLARI (TPSA)	3
Ticaret politikası savunma araçları nelerdir?	3
Damping nedir?	3
Sübvansiyon nedir?	3
Korunma önlemi nedir?	3
Damping/Sübvansiyon Önlemlerine İlişkin Mevzuat	4
Korunma Önlemlerine İlişkin Mevzuat	4
2. KISIM : DAMPİNG/SÜBVANSİYON BAŞVURULARINA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR	5
Başvuru nasıl yapılır?	5
Kimler başvuru yapabilir?	5
Yerli üretim dalı ve başvurunun destek nispeti nedir?	5
Gizli veriler nasıl hazırlanır?	6
3. KISIM : DAMPİNG, ZARAR VE İLLİYET BAĞI	7
Damping/sübvansiyon önlemi alınabilmesi için gereken koşullar nelerdir?	7
Dampingin varlığı nasıl ispat edilir?	7
Normal değer nedir?	7
Benzer mal nedir?	7
Damping marjı ve damping önlemi nedir?	8
Zarar unsurları nelerdir?	8
a) Maddi Zarar	8
b) Maddi Zarar Tehdidi	8
c) Üretim Dalının Kurulmasının Gecikmesi	9
Zararın varlığı nasıl ispat edilir?	9
İlliyet bağı (nedensellik) nedir? Nasıl ispat edilir?	9
4. KISIM : DAMPİNG/SÜBVANSİYON SORUŞTURMA SÜRECİ	10
1-Başvurunun İncelenmesi	10
2-Soruşturmanın Açılışı	10
3-Yurtiçi Yerinde Doğrulama	10
4-İşbirliği	10
5-Nihai Bildirim	11
6-Kamu Dinleme Toplantısı	11
7-Geçici Önlemler	11
8- Kesin Önlemler	11
9-Soruşturma süresi:	12
10-Soruşturma Sonucu:	12
11-Kapanış Bildirimleri	12
5. KISIM : GÖZDEN GEÇİRME SORUŞTURMALARI	14
1-Nihai Gözden Geçirme Soruşturması	14

2-Ara Gözden Geçirme Soruşturması:.....	14
3-Yeni İhracatçı Gözden Geçirme Soruşturması:	14
4-Soruşturmanın Yeniden Açılması:.....	15
6. KISIM : DAMPİNG/SÜBVANSİYON ÖNLEMLERİNİN UYGULANMASI	16
1-Uygulama Süreci	16
2-Yargısal Denetim.....	16
İLETİŞİM BİLGİLERİ	17
DİĞER KAYNAKLAR	17

1.KISIM : TİCARET POLİTİKASI SAVUNMA ARAÇLARI (TPSA)

AÇIKLAMA: Bu kitapçık içinde yer alan bilgiler Mevzuatın tamamını ihtiva etmemekte olup, içeriği başvuruda bulunacak yerli üreticiler için önemli olabilecek bilgiler ile sınırlı tutulmuştur. Uygulamaya esas olan Mevzuat hükümleridir.

Ticaret politikası savunma araçları nelerdir?

Dünya Ticaret Örgütü Anlaşmalarına göre üç adet ticaret politikası savunma aracı bulunmaktadır.

- dampinge karşı önlem
- sübvansiyona karşı önlem
- korunma önlemleri

İlk iki önlem haksız rekabete karşı, ülke/ülkeler özelinde uygulanırken, korunma önlemleri bir ürünün ithalatındaki artışın ilgili sanayi dalı üzerinde zarara veya zarar tehdidine neden olması halinde, ülke ayırt etmeksizin tüm ülkelere karşı uygulanır.

Ticaret politikası önlemi almak üzere soruşturma başlatabilmek için ithalatta haksız rekabete dayandığına veya ithalatta çok ciddi bir artış olduğuna dair kanıtların ortaya konması gerekir. Uygulanacak önlemin türüne göre karşılanması gereken kriterler değişmekte olup, aşağıda ayrıntılarıyla ele alınmaktadır.

Damping nedir?

Kural olarak damping, bir malın normal değerinin altında, diğer bir ifadeyle, ihracatçı ülkenin iç piyasa fiyatlarının altında bir fiyatla Türkiye'ye ihraç edilmesidir.

Sübvansiyon nedir?

Sübvansiyon, bir ürün için menşe veya ihracatçı ülkenin fayda sağlayan, doğrudan veya dolaylı mali katkısını veya herhangi bir gelir veya fiyat desteğini ifade eder. (Örneğin; Hükümet veya yerel yönetimlerin doğrudan mali katkısı, işletme zararlarının silinmesi, kurumlar veya gelir vergisi muafiyeti, ithal girdiler için ödenen dolaylı vergilerden daha fazlasının iadesi vb)

Korunma önlemi nedir?

Bir üretim dalının öngörülemeyen, ani ve ciddi bir şekilde artan ithalattan etkilenmesi ve artan ithalatın üretim dalı üzerinde zarara veya zarar tehdidine neden olması durumunda korunma önlemi alınabilir. Damping/sübvansiyon önlemlerinden farklı olarak ithalatın haksız rekabete neden olması korunma önlemi alınması için karşılanması gereken bir kriter değildir.

Ülke/ülkeler özelinde uygulanmayan korunma önlemleri tüm ülkelere karşı gerçekleştirilen ithalata yönelik olarak alınır. Korunma önlemleri, gümrük vergisinde artış, ek mali yükümlülük, tarife kontenjanı veya bunların bileşimi şeklinde uygulanabilmektedir. Bir ürün veya ürün grubunun ithalatındaki korunma önlemi kesintisiz olarak azami 10 (yıl) süreyle uygulamada kalabilmektedir.

Damping/Sübvansiyon Önlemlerine İlişkin Mevzuat

- Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşması (GATT 1994) VI. ve XVI. maddeleri
- Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) Anti-Damping Anlaşması ve Sübvansiyonlar ve Telafi Edici Önlemler Anlaşması (RG: 25/02/1995-22213 mükerrer)
- 3577 Sayılı İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Kanun (RG: 01/07/1989-20212)
- 4412 Sayılı İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun (RG:25/07/1999-23766)
- İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Karar (RG: 30/10/1999-23861)
- İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Yönetmelik (RG: 30/10/1999-23861)
- İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Yönetmeliğe Ek Madde Eklenmesine Dair Yönetmelik (RG:2/5/2002-24743)
- İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Kararda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Karar (RG: 22/10/2020-31282)

Korunma Önlemlerine İlişkin Mevzuat

- Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşması (GATT 1994) XIX. madde
- DTÖ Korunma Önlemleri Anlaşması (RG: 25/02/1995-22213 mükerrer)
- İthalatta Korunma Önlemleri Hakkında Karar (2004/7305) (RG: 29/05/2004-25476)
- İthalatta Korunma Önlemleri Yönetmeliği (RG: 08/06/2004-25486)

2. KISIM : DAMPİNG/SÜBVANSİYON BAŞVURULARINA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR

Başvuru nasıl yapılır?

Başvurular, başvuru formuna verilecek cevaplar ve bir başvuru dilekçesi eşliğinde Ticaret Bakanlığı İthalat Genel Müdürlüğü'ne (Damping ve Sübvansiyon Araştırma Dairesi) yapılır. Açılması talep edilen soruşturmanın türüne göre farklılaşan başvuru formlarına Bakanlığın web sitesinden ulaşılabilir. Başvuruda talep edilen bilgi ve belgelerin nasıl hazırlanacağı, her bir formun ilgili bölümünde detaylı bir şekilde anlatılmaktadır.

Yapılan başvuruda, başvuru konusu ürünün açık ve detaylı bir biçimde tanımlanması gerekir. Başvuruda, ürünün fiziksel, kimyasal ve teknik özelliklerinin yanı sıra Gümrük Giriş Tarife Cetveli'nde yer aldığı "gümrük tarife istatistik pozisyonu"na (GTİP) da yer verilmelidir.

Başvuruda, şikâyete konu olan ithalatın hangi ülke veya ülkelerden yapıldığının da açıkça belirtilmesi gerekir.

Kimler başvuru yapabilir?

Yerli üretim dalını temsil etme yeterliliğine sahip yerli üretici firma/firmalar veya ilgili yerli üreticilerin bağlı bulunduğu meslek kuruluşları başvuru yapabilir.

Başvuruların *yerli üretim dalı* adına hareket eden yetkili temsilci tarafından yapıldığı durumlarda, başvuru dilekçesine yetki belgesinin eklenmesi; ilgili üreticilerin bağlı olduğu meslek kuruluşu tarafından yapıldığı durumlarda ise, karar vermeye yetkili organın kararının eklenmesi gerekir.

Yerli üretim dalı ve başvurunun destek nispeti nedir?

Yerli üretim dalı, benzer malın Türkiye'deki tüm üreticilerini veya bu malın Türkiye üretiminin önemli bir bölümünü gerçekleştiren üreticileri ifade eder.

Başvuruda bulunmak isteyen yerli üretici veya üreticilerin, içinde bulunulan cari yıl veya son takvim yılı itibarı ile başvuru konusu üründe Türkiye toplam üretiminin en az %25'ine karşılık gelen miktarda üretim gerçekleştiriyor olmaları gerekmektedir.

Söz konusu asgari eşiği geçerek başvurularını ileten yerli üretici veya üreticilerin başvurularının değerlendirmeye alınabilmesi için, şikâyeti destekleyen üreticilerin toplam benzer mal üretimlerinin şikâyeti destekleyen üreticiler ile varsa şikâyete karşı çıkan üreticilerin benzer mal üretiminin %50'sinden fazla olması gerekir.

Üretici sayısının çok fazla olduğu küçük parçalara bölünmüş sanayiler söz konusu olduğunda, destek veya muhalefet derecesi istatistiki açıdan geçerli örnekleme yöntemleri kullanılmak suretiyle belirlenebilir.

Örnek: Bir üründe 4 yerli üretici olduğu, bu üreticilerin toplam Türkiye üretim miktarlarının ve başvuruya ilişkin görüşlerinin aşağıdaki gibi olduğu varsayımı altında, Üretici A'nın yapacağı bir başvuru hem %25'lik temsile ilişkin ilk şartı hem de desteğe ilişkin ikinci şartı karşılayacaktır.

Üretici A: 30 ton (Şikâyet sahibi)

Üretici B: 10 ton (Şikâyeti destekleyen üretici)

Üretici C: 20 ton (Şikâyete karşı çıkan üretici)

Üretici D: 40 ton (Şikâyeti ne destekleyen ne de desteklemeyen üretici)

1. Şikâyet sahibi($30 / 100 = \%30$) $> \%25$ (Üretici A başvuru yapabilir)

2. Destekleyen($30 + 10$)/[Destekleyen($30 + 10$)+Karşı Çıkan(20)] = $\%67$ (Üretici A'nın yaptığı başvuru yeterli desteğe sahip)

Gizli veriler nasıl hazırlanır?

Gizli verilerin korunabilmesini teminen, başvurunun gizli ve gizli olmayan nüshalarının ayrı ayrı hazırlanması gerekir. Başvurunun gizli nüshasına erişim sadece soruşturmayı yürüten yetkililer tarafından sağlanabilir. Gizli olmayan nüsha ise soruşturma sırasında talep edilmesi halinde tüm ilgili tarafların erişimine açıktır.

Gizli olmayan nüsha, gizli nüshanın anlaşılabilir bütüncül bir özetini içermelidir. Gizli olmayan nüshada gizli veriler artış/azalış trendlerinin görülmesine imkân verecek şekilde endekslenerek veya belirli aralıklar verilerek paylaşılmalıdır.

3.KISIM : DAMPİNG, ZARAR VE İLLİYET BAĞI

Damping/sübvansiyon önlemi alınabilmesi için gereken koşullar nelerdir?

Önlem alınmadan önce sağlanması gereken 3 temel koşul vardır.

- İthalatın dumpingli olarak yapıldığı/sübvansiyonlu olduğu,
- Dampingli/sübvansiyonlu ithalatın yerli üretim dalı üzerinde maddi zarara/maddi zarar tehdidinde neden olduğu,
- Yerli üretim dalındaki zarar ile dumpingli/sübvansiyonlu ithalat arasında bir illiyet (nedensellik) bağı bulunduğu ispatlanmalıdır.

Dampingin varlığı nasıl ispat edilir?

Dampingin ispatlanabilmesi için ürünün *normal değerinden* daha düşük birim fiyat ile Türkiye'ye ihraç ediliyor olması gerekmektedir. Bu itibarla, düşük ithal birim fiyat dampingin göstergesi olmayabilir.

Normal değer nedir?

Normal değer, ihracatçı veya menşe ülkede tüketime konu olan *benzer mal* için normal ticari işlemler sonucunda fiilen ödenmiş olan veya ödenmesi gereken karşılaştırılabilir fiyattır.

İhracatçı ülke veya menşe ülkenin iç piyasasında normal ticari işlemler çerçevesinde *benzer malın* satışlarının olmaması ya da bu satışların uygun bir karşılaştırma yapılmasına elverişli bulunmaması durumunda ise, normal değer *benzer malın* üçüncü bir ülkeye ihracatında temsil niteliğini haiz karşılaştırılabilir fiyatı veya menşe ülkedeki maliyetine makul bir kar marjının eklenmesiyle tespit edilen fiyattır.

Benzer mal nedir?

Damping belirlenmesi amacıyla yapılacak fiyat karşılaştırmasında normal değer için esas alınan ürün ile ihraç fiyatı için esas alınan ürünün benzer ürünler olması gerekmektedir.

Zarar belirlenmesi yapabilmek için, dumpingli ithal ürünler ile yerli üretim dalı tarafından üretilen ürünler benzer ürünler olmalıdır. Türkiye'de benzer mal üretimi bulunmuyorsa, zarar iddiasını öne sürmek baştan mümkün değildir.

Benzer ürün soruşturması konusu ürün ile aynı özellikleri taşıyan ürünü ifade eder. Böyle bir ürün bulunmaması halinde ise benzer özellikleri taşıyan başka bir ürünü ifade eder ve aşağıdaki kriterler başta olmak üzere ürüne ve ilgili piyasaya ilişkin kıstaslar çerçevesinde belirlenir:

- a) Fiziksel özellikleri ve son kullanım yerleri
- b) Birbirlerinin yerine kullanılabilirlikleri
- c) Dağıtım kanalları
- d) Üretici ve tüketici algılaması
- e) Üretim yöntemi

Damping marjı ve damping önlemi nedir?

Damping marjı soruşturma konusu ürünün ihraç fiyatının normal değerinin altında kalan kısmını ifade etmektedir. Adil bir karşılaştırma yapılmasını teminen, bu karşılaştırma, aynı ticari aşamada, tercihen fabrika çıkış aşamasında ve mümkün olduğu kadar yakın tarihler dikkate alınarak yapılır. Vade farkı, teslim şekli, ticari aşamalar ve fiziksel özelliklerdeki farklılıklar gibi fiyatı etkileyen faktörler dikkate alınarak, karşılaştırılacak birim fiyatlar fabrika çıkış aşamasına indirgenir.

Damping önlemi haksız rekabete yol açan ithalatın yerli üretim dalı üzerinde neden olduğu zararı bertaraf etmek için uygulanan bir önlemdir. Damping önlemi damping marjı seviyesinde veya bu seviyenin altında uygulanabilir (*daha az önlem kuralı/lesser duty rule*), ancak bu seviyeyi aşamaz. Damping önlemleri CIF Kıymet üzerinden “%” şeklinde advalorem olarak veya miktar başına spesifik olarak tahsil edilir.

Örnek: a) Fabrika çıkış aşamasındaki normal değer: 100 Dolar/Kg

b) Fabrika çıkış aşamasındaki ihraç fiyatı: 80 Dolar/Kg

c) Damping marjı: (spesifik) **20 Dolar/Kg**

d) CIF değeri : 90

e) Damping marjı: CIF değerinin %si $(c / d) \times 100 = (20 / 90) \times 100 = \%22$

Başvuruya konu birden fazla ülke olması durumunda her ülke için ayrı damping marjı hesaplanır. Damping önlemleri, kural olarak, soruşturma konusu ülke veya ülkelerde yerleşik ve soruşturma esnasında tam işbirliğinde bulunan firmalara yönelik olarak bireysel bazda uygulanabilirken bu firmalar dışında kalan firmalara yönelik olarak ülkenin tamamını kapsayacak biçimde uygulanır.

Zarar unsurları nelerdir?

3 farklı şekilde ortaya çıkabilir:

a) Maddi Zarar

- Dampingli ithalatın yurtiçi üretime veya tüketime kıyasla nispi ve mutlak anlamda artması,
- Dampingli ithalatın fiyatlarının yerli üretim dalının fiyatlarının altında kalması veya fiyatları düşürücü ya da bastırıcı etki yaratması,
- Dampingli ithalatın yerli üretim dalının satış, kâr, üretim, piyasa payı, verimlilik, yatırım hasılatı ve kapasite kullanımı, nakit akışı, stok, istihdam, ücretler, büyüme, sermaye veya yatırımları artırma yeteneği gibi ekonomik göstergeleri üzerinde fiili olarak olumsuz etkide bulunması durumudur.

b) Maddi Zarar Tehdidi

Maddi zarar tehdidi; iddialara, tahminlere veya uzak olasılıklara değil maddi delillerle dayandırılmalıdır. Maddi zarar tehdidinin belirlenmesinde aşağıdaki etkenler dikkate alınır:

- İthalatta büyük artış ihtimalini gösteren, iç piyasaya dampingli/sübvansiyonlu ithalatta önemli ölçüde artış oranı,
- İhracatçının Türkiye'ye yönlendirebileceği yeterli ölçüde kapasitesinin bulunması veya kapasitede önemli ölçüde artış olması,
- İthalatın, yurt içi fiyatları önemli ölçüde düşürecek veya bunların artışlarını engelleyecek ve ithalata talebi artırabilecek fiyatlarla yapıp yapılmadığı,
- Soruşturma konusu malın stokları
- Yerli üretim dalının ekonomik göstergelerinin zarar tehdidi incelemesini haklı kılacak eğilimi yansıtması

c) Üretim Dalının Kurulmasının Gecikmesi

Bir üretim dalının kurulmasının fiziki olarak geciktirilmesi de zarar kavramının bir biçimi olarak değerlendirilir.

Zararın varlığı nasıl ispat edilir?

Yerli üretim dalının üretim, satışlar, pazar payı, karlılık gibi ekonomik göstergelerine başvuru dosyasında yer verilir. Ekonomik göstergelerde bozulma olup olmadığı incelenir.

Ekonomik göstergelere ilişkin veriler artış/azalış eğilimlerinin değerlendirilebilmesi için son 3-4 yıla ait verileri içermelidir.

Dampingli/sübvansiyonlu ithalatın yurtiçi satış fiyatları üzerindeki etkisinin tespit edilebilmesi için dampingli ürünün birim fiyatı ile yerli üretim dalının fiili veya olması gereken yurtiçi satış fiyatı karşılaştırılır. Bu çerçevede fiyat kırılmasının veya baskısının varlığı damping/sübvansiyona konu ithalatın yerli üretim dalını olumsuz etkilediğinin bir göstergesi olarak değerlendirilir.

İllyet bağı (nedensellik) nedir? Nasıl ispat edilir?

Dampingli/sübvansiyonlu ithalat ile yerli üretim dalının maruz kaldığı zarar arasındaki nedensellik bağının mevcut delillere dayandırılması gerekir. Bu kapsamda, öncelikle başvuru konusu ülke/ülkelerden yapılan ithalata ilişkin miktar, değer ve fiyat seviyesine ilişkin veriler Türkiye İstatistik Kurumu'ndan temin edilebilir. Zararın ithalat artışı ile eşzamanlı olarak veya ithalat artışını müteakip gerçekleşmesi illiyet bağına güçlendirir.

İllyet bağı incelemesi kapsamında, ekonomik göstergelerdeki bozulmanın artan dampingli/sübvansiyonlu ithalattan kaynaklanıp kaynaklanmadığı incelenir. Dampingli/sübvansiyonlu ithalat dışındaki nedenlerden kaynaklanan zarar ithalata atfedilemez. Örneğin, talepteki daralma, tüketim kalıplarındaki değişimler, yabancı ve yerli üreticilerin ticareti kısıtlayıcı uygulamaları veya aralarındaki rekabet, teknolojideki gelişmeler ile yerli üretim dalının ihracat performansı ve verimliliği gibi etkenlerden kaynaklanan zarar ithalata atfedilemez.

4. KISIM : DAMPİNG/SÜBVANSİYON SORUŞTURMA SÜRECİ

1-Başvurunun İncelenmesi

- Soruşturmaya ilişkin ilk başvurunun alınmasının ardından ilk inceleme yapılarak, eksiklikler tespit edilir. Tespit edilen eksiklikler başvuru sahibine yazı ile iletilir.
- Başvuru inceleme süresi, tam ve eksiksiz bir başvurunun alınmasının ardından 45 gündür.
- Bu süre içerisinde, başvuru konusu ithalatın damping/sübvansiyon soruşturması açılması için gerekli olan dampingin /sübvansiyonun varlığı ile başvuru sahibi yerli üretim dalı üzerinde dampingli/sübvansiyonlu ithalattan kaynaklanan zararın varlığını gösteren yeterli delilleri içerip içermediği tespit edilir.
- Yeterli delillerin varlığının tespit edilmesi halinde soruşturma başlatılmasına ilişkin teklif ithalatta Haksız Rekabeti Değerlendirme Kurulu'na (Kurul) sunulur.
- Kurul tarafından soruşturma açılmasına karar verilmesi halinde, bu karar Ticaret Bakanı'nın onayına sunulur, uygun görülmesi halinde soruşturma açılışına ilişkin ilgili Tebliğ Resmî Gazete'de yayımlanmak üzere sevk edilir.
- Soruşturma açılmasına karar verilmesi halinde konuya ilişkin olarak ilgili ülke temsilciliğine ilk bildirimde bulunulur.
- Yeterli delillerin mevcut olmadığı ve soruşturma açılmasının uygun görülmediği durumlarda ise başvuru reddedilerek başvuru sahibine yazı ile bilgi verilir.

2-Soruşturmanın Açılışı

- Damping/sübvansiyon soruşturması açılması halinde, soruşturmanın açılışı Resmî Gazete'de yayımlanan bir Tebliğ ile ilan edilir.
- İhracatçı ülke/ülkeler temsilciliklerine bildirim yapılarak savunma hakkı tanınır.
- Malın bilinen ithalatçılara ve ihracatçılara Bakanlığın web sitesinde yer alan soruşturma soru formlarına ve başvurunun gizli olmayan özetine nasıl erişecekleri hakkında bilgi verilerek, cevaplamaları için 37 günlük süre tanınır. Gerekli durumlarda talep üzerine bu süre uzatılabilir. Yerli üreticilere de zarar verileri ile ilgili ek soru formu gönderilebilir.

3-Yurtiçi Yerinde Doğrulama

- Soruşturma sürecinde, soruşturmayı yürüten yetkililer tarafından yerli üretim dalının başvuru konusu ürüne ilişkin üretim tesislerinde yapılacak çalışma kapsamında, başvuru formunda beyan edilen bilgi ve verilerin doğru olup olmadığı incelenir. Anılan ziyaret öncesinde yerli üretim dalına resmî yazıyla haber verilerek, hangi belgelerin hazır bulundurulması konusunda bilgi verilir.

4-İşbirliği

- İlgili ihracatçı ülke/ülkelerde yerleşik firmalar ile Türkiye'de yerleşik ithalatçı firmalar içerisinde soru formlarını kendilerine tanınan 37 günlük süre içerisinde eksiksiz bir

biçimde dolduran ve bu cevapların iletilmesinin ardından soruşturma makâmı tarafından talep edilen bilgi ve belgeleri tam olarak sağlayan firmalar işbirliğinde bulunmuş sayılır.

- İşbirliğinde bulunan ihracatçı firmalara da yerinde doğrulama ziyareti yapılarak beyan edilen bilgi ve verilerin doğru olup olmadığı incelenebilir.
- İlgili taraflardan birinin, verilen süreler içinde gerekli bilgiyi sağlamaması ya da bilgi vermeyi reddetmesi veya yanıltıcı bilgi vermesi hallerinde söz konusu taraf işbirliğine gelmemiş addedilir. Bu durumda geçici veya nihai belirlemeler, olumlu ya da olumsuz, mevcut verilere göre yapılabilir. Başvuru sahibi yerli üreticilerin işbirliğini sürdürmemesi halinde soruşturmanın kapatılmasına karar verilebilir.

5-Nihai Bildirim

- Soruşturma kapsamında bir nihai belirleme yapılmadan evvel, alınacak karara esas teşkil edecek nitelikteki bilgi ve bulgular, gizlilik ilkesi gözetilerek, yerli üreticilere, ithalatçılara, ihracatçılara ve ihracatçı ülke temsilciliğine bildirilir.

6-Kamu Dinleme Toplantısı

- Bakanlık gerekli gördüğü durumlarda, konuyla ilgili bütün tarafları bir arada dinlemek amacıyla kamu dinleme toplantısı düzenleyebilir. Soruşturma sırasında taraflar görüşlerini dile getirmek için dinleme toplantısı talep etmek hakkına sahiptir.

7-Geçici Önlemler

- Tarafların savunma hakkını kullanmasına imkan sağlanması ile damping/sübvansiyon ve zarar konularında geçici belirlemelerin yapılması koşuluyla ve soruşturma başlatıldıktan en erken 60 gün sonra, soruşturma süresince zararın devam etmesini önlemek için azami geçici damping marjı kadar geçici önlem (teminat şeklinde) alınabilir.
- Geçici önlemin süresi 6 aydır, bu süre gerekli hallerde 3 ay uzatılabilir. Geçici önlem kararı ve karara esas teşkil eden bilgi ve bulgular, gizlilik ilkesi gözetilerek, Resmî Gazete’de yayımlanacak bir tebliğ ile ilan edilir.

8- Kesin Önlemler

- Kesin önlemler dampinge karşı önlem veya sübvansiyon için telafi edici önlem şeklinde tatbik edilir. Önlemin mükellefi malın ithalatçılarıdır.
- Geçici veya kesin önlemler Resmî Gazete’de yayımlandığı gün yürürlüğe girer.
- Damping/sübvansiyona karşı kesin önlemlerin uygulanma süresi kural olarak 5 yıldır. Ancak, süre bitiminden evvel bir nihai gözden geçirme soruşturması açılması ve soruşturma sonucunda önlemin kalkmasının dampingin/sübvansiyonun ve zararın devam etmesine veya yeniden meydana gelmesine neden olacağı tespit edilmesi halinde önlemin uygulanmasına devam edilir.

9-Soruşturma süresi:

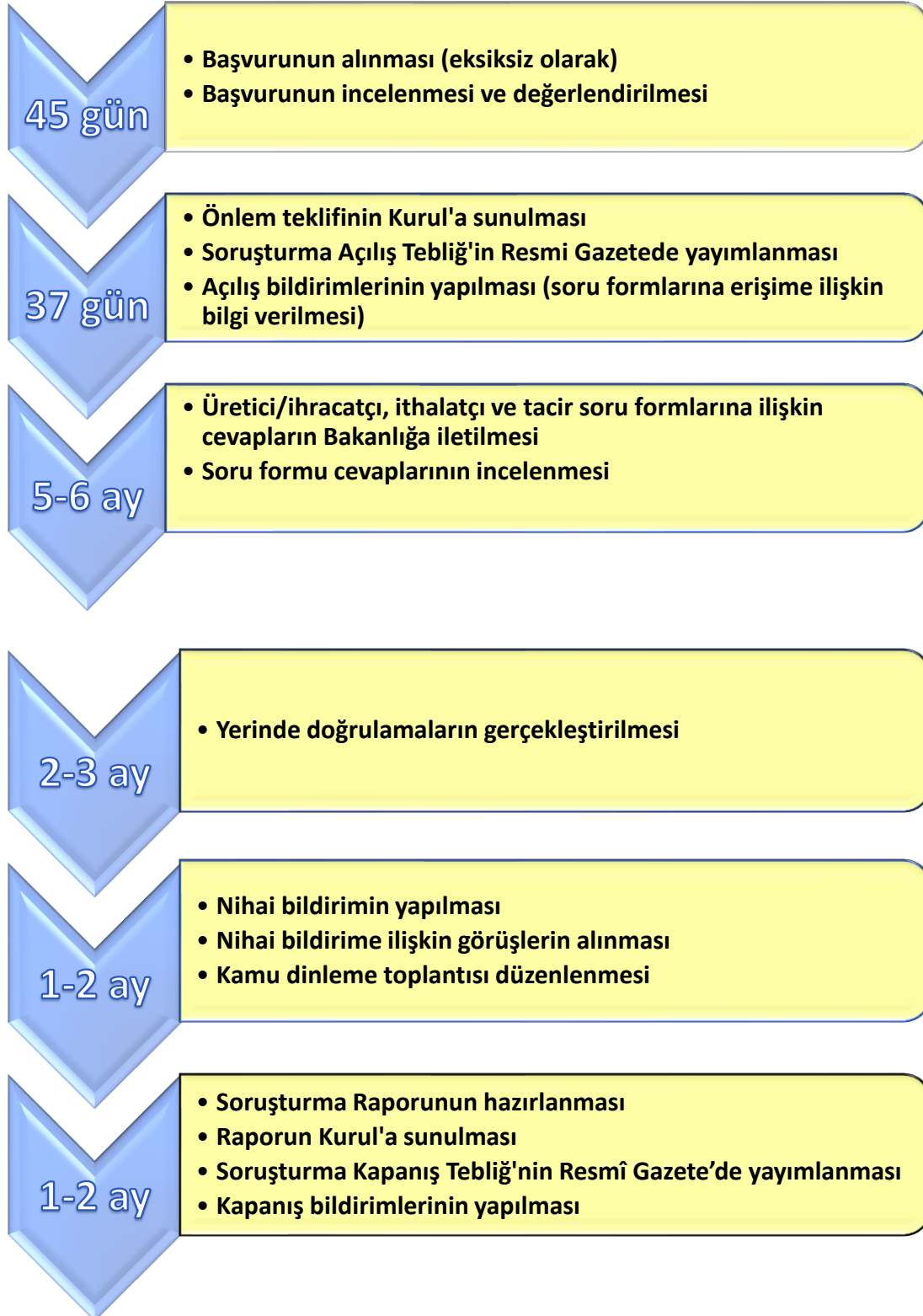
- Soruşturma özel durumlar dışında 1 yıl içinde sonuçlandırılır. Bu süre gerektiğinde 6 ay uzatılabilir.

10-Soruşturma Sonucu:

- Soruşturma sonucunda alınan karar ve karara esas teşkil eden bilgi ve bulgular, gizlilik ilkesi gözetilerek, Resmî Gazete’de yayımlanacak bir tebliğ ile ilan edilir.

11-Kapanış Bildirimleri

- Kapanış Tebliğ’in yayımlanmasının ardından ilgili taraflar ile Dünya Ticaret Örgütü’ne kapanış bildirimini iletilir.

SORUŞTURMA SÜRECİNDEKİ TEMEL AŞAMALAR¹

¹Söz konusu süreler soruşturmanın niteliği, soruşturmaya iştirak eden tarafların sayısı ve soruşturmada değerlendirmeye alınan temel konular başta olmak üzere soruşturmaya özgü değişiklikler nedeniyle farklılık gösterebilmektedir.

5. KISIM : GÖZDEN GEÇİRME SORUŞTIRMALARI

Damping/sübvansiyon önlemi alındıktan sonra, gözden geçirme soruşturmaları kapsamında önlemlerin süresinin uzatılması, önlemin değiştirilmesi veya önlemin kaldırılması mümkündür. Yapılması gereken bildirimler, işbirliği, ilgili tarafların hak ve yükümlülükleri bakımından süreç yeni açılan bir soruşturma ile benzerdir.

1-Nihai Gözden Geçirme Soruşturması Soruşturma süreci nasıl işler?

Kesin önlemler, yürürlüğe girme tarihlerinden itibaren 5 yıl sonra yürürlükten kalkar. Yürürlükten kalkacak önlemler, 5 yıllık sürenin son yılı içinde Resmî Gazete’de yayımlanacak bir tebliğ ile ilan edilir.

Yürürlük süresinin sona ermesinden en geç 3 ay önce yerli üreticilerin, dampingin/sübvansiyonun ve zararın devam edeceğine veya tekrarlanacağına dair yeterli delilleri içeren başvurunun değerlendirilmesi üzerine nihai gözden geçirme soruşturması açılabilir. Soruşturma sonuçlanıncaya kadar mevcut önlem yürürlükte kalmaya devam eder ve önlemin durumu soruşturma sonucuna göre belirlenir.

Soruşturma ne kadar sürer?

Soruşturma süresi 1 yıl ile sınırlandırılmıştır, gerekli hallerde bu süre 6 ay uzatılabilir.

Soruşturma sonucunda ne olur?

Soruşturma sonucunda önlem mevcut haliyle yürürlükte kalabilir, yürürlükten kalkabilir veya değiştirilerek yürütülmeye devam edebilir.

2-Ara Gözden Geçirme Soruşturması:

Kesin önlemin yürürlüğe girmesinden itibaren bir yıl geçmiş olması kaydıyla, önleme konu malın ihracatçısı, ithalatçısı veya yerli üreticisinin haklı nedenlere ve delillere dayanan başvurusu değerlendirilerek ara gözden geçirme soruşturması açılabilir.

3-Yeni İhracatçı Gözden Geçirme Soruşturması:

Soruşturma döneminde önleme konu ürünü Türkiye’ye ihraç etmemiş olan ihracatçılar veya üreticiler, kendileri için bireysel bir damping önlemi veya sübvansiyon miktarı belirlenmesi talebiyle yazılı olarak başvuruda bulunabilir.

Başvuruda bulunan ihracatçının; dampinge karşı vergi veya telafi edici vergiye konu olan malın ihraç ülkesinde bulunan ihracatçı veya üreticileriyle bağlantılı olmadığını ve soruşturma dönemini müteakip önleme konu malı Türkiye’ye ihraç ettiğini veya önemli miktarda ihraç etmek üzere akdi yükümlülük altına girdiğini kanıtlaması gerekir.

Yeni ihracatçı için gözden geçirme soruşturması yerli üreticilerin başvuru konusundaki görüşlerinin alınmasını müteakip, başlatılır ve yürütülür.

4-Soruşturmanın Yeniden Açılması:

Kesin önlemlerin, ihraç fiyatlarının düşürülmesi suretiyle etkisiz kılındığını iddia eden yerli üreticiler yazılı olarak Genel Müdürlüğe başvurarak soruşturmanın yeniden açılmasını talep edebilirler.

Yapılacak başvuruda; kesin önlemlerin, önleme konu malın Türkiye piyasasındaki satış fiyatlarında hiçbir hareket veya yeterli bir hareket sağlamadığı hususundaki delilleri içermesi gereklidir.

Soruşturma sırasında, yeniden satış fiyatlarının önlemin alınmasını müteakip değişikliğe uğramış olması gerektiği sonucuna varılması durumunda, daha evvel tespit edilmiş olan zararın giderilmesini teminen ihraç fiyatı yeniden belirlenir ve belirlenen yeni ihraç fiyatına göre damping marjı yeniden hesaplanır.

6. KISIM : DAMPİNG/SÜBVANSİYON ÖNLEMLERİNİN UYGULANMASI

1-Uygulama Süreci

Önlemlere ilişkin ödemeler kim tarafından yapılır?

Önlemler, gümrük vergilerinin ödenmesinde olduğu gibi ürünün Türkiye’de yerleşik ithalatçısı tarafından ödenir.

İthal edeceğim ürüne önlem uygulanıp uygulanmadığını nasıl öğrenebilirim?

Öncelikle ithalatı planlanan ürünün gümrük tarife istatistik pozisyonu (GTİP) tespit edilir. Önlemlerin uygulandığı ürünlerin yer aldığı GTİP’lere Bakanlığın web sitesinde yer alan önlem listelerinden ulaşılabilir. Bazen önlemler, bir GTİP altında sınıflandırılan eşyanın bir bölümüne uygulanabilir. Önlemlerin uygulanmasında madde tanımı esas olduğundan, böyle durumlarda Ticaret Bakanlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü’nden bilgi alınabilir.

Damping/sübvansiyon önlemleri ne zaman tahsil edilir?

Önlemler Resmî Gazete’de yayımlandıkları tarihten itibaren serbest dolaşıma giriş rejimi kapsamındaki önlem kapsamı ithalata uygulanır.

Yanlış menşe veya GTİP beyan edilerek önlemden kaçınılması halinde ne olur?

GTİP, menşe veya firma saptırması yapılarak önleme tabi ülke menşeli bir ürünün önleme tabi olmayan bir ülke, GTİP veya önlemin uygulanmadığı/daha az uygulandığı bir firma üzerinden Türkiye’ye ihracatının gerçekleşmesi halinde önlemlerin etkisiz kılınması soruşturması açılarak, soruşturma kapsamında yeterli bilgi ve bulguların mevcudiyetinin tespit edilmesi halinde, mevcut önlem menşe saptırması yapılan ülkeye, GTİP’e teşmil edilebilmekte; fiil firma saptırması ile gerçekleştiriliyorsa bireysel damping önlemine tabi firmanın önlemi yükseltilebilmektedir. Söz konusu soruşturma süreçlerine ilişkin daha detaylı bilgi için Bakanlığımız İthalat Genel Müdürlüğü İthalat Politikalarını İzleme ve Değerlendirme Dairesi ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. ([İzleme ve Önlemlerin Etkisiz Kılınması \(ticaret.gov.tr\)](http://izleme.ve.onlemlerin.etkisiz.kilinmasi.ticaret.gov.tr))

2-Yargısal Denetim

Soruşturma kapsamında alınacak kararlar iç yargı ve uluslararası çerçevede Dünya Ticaret Örgütü Anlaşmazlıkların Halli Mekanizması kapsamında muhakemeye tabidir.

İLETİŞİM BİLGİLERİ

T.C. Ticaret Bakanlığı
İthalat Genel Müdürlüğü
Damping ve Sübvansiyon Dairesi

Adres: T.C. Ticaret Bakanlığı Söğütözü Yerleşkesi (Merkez Bina) Söğütözü Mahallesi 2176. Sokak No:63 06530 Çankaya, ANKARA

İnternet Adresi: <https://ticaret.gov.tr/ithalat/ticaret-politikasi-savunma-araclari/damping-ve-subvansiyon>

KEP Adresi: ticaretbakanligi@hs01.kep.tr

EBYS E-posta: ithebys@ticaret.gov.tr

Telefon: +90 312 204 9579 – 9962 - 9978 - 9498 - 8818 - 8705

DİĞER KAYNAKLAR

İthalat İstatistikleri: Türkiye İstatistik Kurumu Veri Tabanı
(<https://biruni.tuik.gov.tr/disticaretapp/menu.zul>)

Dünya İhracat İstatistikleri: Uluslararası Ticaret Merkezi (International Trade Center:
www.trademap.org)

Diğer Yerli Üreticilerin Tespiti: Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Sanayi Veri Tabanı
(<https://sanayi.tobb.org.tr>)

Üçüncü Ülkelerin Uygulamaları ve Panel Kararları: Dünya Ticaret Örgütü Web Sitesi
(www.wto.org)